

Bestedingsvoorstel lokale Koolmeesgelden 2022

Versie 3 februari 2022

Aanleiding

In het voorjaar van 2020 zijn wij geconfronteerd met de uitbraak van het coronavirus. Harde maatregelen en een lockdown werden ingesteld. Dit had een flinke weerslag op de economie en de arbeidsmarkt. Met name de groep jongeren werd geraakt. Na aanleiding van een prognose van Berenschot werd rekening gehouden met een verhoogde instroom in de bijstand. Daarentegen was er in 2021 een daling van het bijstandsvolume in Zwolle. Momenteel vormt de krapte op de arbeidsmarkt een uitdaging voor werkgevers en tegelijkertijd is dit kansrijk voor mensen die (langere tijd) langs de kant staan zonder werk.

In de afgelopen jaren heeft de (centrum)gemeente Zwolle zowel lokaal als regionaal werk gemaakt van het versterken van de gezamenlijke dienstverlening en van innovatieve samenwerking. Bij de regionale aanpak ligt het accent op de begeleiding van werk naar werk, lokaal op begeleiding van de groep mensen die toch doorzakt naar werkloosheid en een uitkering ontvangt.

Lokaal niveau

In 2020 heeft de gemeente Zwolle een eerste tranche van het rijk ontvangen voor re-integratiekosten en vanaf 2021 is daar ook een deel financiering voor impuls re-integratie aan toegevoegd.

Op 29 maart 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het eerste bestedingsvoorstel van de gelden van 2020 en een deel van 2021. De basis van het bestedingsvoorstel is beschreven in *Actie: Werk in Zwolle*. Het tweede voorstel volgde in datzelfde jaar en werd door de gemeenteraad op 5 juli vastgesteld.

Ieder halfjaar verschijnt een voortgangsrapportage over alle maatregelen uit de opeenvolgende bestedingsvoorstellen.

Bestedingsvoorstel 2022

In de voorstellen streven we er naar om, net als bij de voorgaande, zoveel als mogelijk duurzame resultaten te bereiken. Bijvoorbeeld een tijdelijk kracht om relaties op te bouwen, een programma te starten of een keten aanpak te bevorderen. Zo kunnen ook toekomstige doelgroepen hier profijt van hebben. De voorgestelde maatregelen zijn goed te realiseren en hebben tegelijkertijd ook een besparingspotentieel. Het betreft additionele maatregelen. Wij zien geen mogelijkheden de voorgestelde maatregelen op te pakken binnen de huidige formatie, met bijvoorbeeld een verschuiving van professionals of het leggen van andere accenten op de bestaande dienstverlening. Een investering is daarom voorwaardelijk om deze aanvullende en nieuwe maatregelen uit te voeren.

A. Vele drempels te overwinnen

Zowel bij de instroom in de bijstand als bij de mensen die al langere tijd afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering voor hun levensonderhoud speelt veel problematiek. Zij moeten doorgaans vele drempels overwinnen om deel te kunnen nemen aan het

arbeidsproces. Dit vraagt een intensieve en domeinoverstijgende dienstverlening. Onderwerpen zijn psychische kwetsbaarheid, laaggeletterdheid, bewegen en inzet van ervaringsdeskundigen.

1. Domeinoverstijgende samenwerking GGZ

Sinds 2017 wordt op regionale schaal gewerkt aan de samenwerking tussen GGZ en werk & inkomen. Dit willen we op lokale schaal een impuls geven. We zien dit als urgent aangezien meer dan de helft van de bijstandspopulatie een psychische kwetsbaarheid heeft, die in meer of mindere mate belemmerend werkt bij deelname aan het arbeidsproces.

Naast de regionale projectleider stellen wij voor om een coach van een GGZ-instelling te detacheren naar Tiem. We veronderstellen dat hij of zij de doelgroep goed weet te bereiken, aansluiting weet te vinden. De coach krijgt net als de Adviseurs Werk en Ontwikkeling een eigen caseload. De GGZ-coach kan werkende weg kennis uitwisselen met de Adviseurs Werk en Ontwikkeling, accountmanagers en professionals uit de brede bijstandsketen. En de contacten die op deze manier ontstaan, zullen na afloop van de detachering voortgezet worden ten behoeve van de doelgroep.

2. Coördinator laaggeletterdheid

Mensen die beschikken over onvoldoende basisvaardigheden staan vaker langs de kant zonder werk en hebben vaker laagbetaalde banen. Ook hebben zij een verhoogde kans om uit te vallen, waarna het gebrek aan voldoende vaardigheden een obstakel vormt om weer aan het werk te komen.

Het vinden van de doelgroep, met of zonder werk, die beschikt over onvoldoende basisvaardigheden is een opgave. Tegelijkertijd zijn er diverse vindplaatsen aan te wijzen waar gemeentelijke uitvoeringsorganisaties actief zijn of zelfs de werkgeversrol vervullen. Hierop worden al acties ondernomen, maar niet samenhangend en door verschillende betrokkenen. Om dit gericht en effectiever te doen, stellen wij voor om een coördinator in te schakelen. Dit sluit aan bij het regeerakkoord waarmee gemeenten meer en meer een regierol krijgen.

3. Aanjager beweegprogramma

Een aanzienlijk deel van de bijstandspopulatie is al twee jaar of langer afhankelijk van een bijstandsuitkering. Zij nemen niet deel aan het arbeidsproces. De drempels die zij daarvoor moeten over winnen zijn veelal flink. Zij zijn doorgaans gewend geraakt aan inactief zijn. Of in ieder geval vragen de banen die nu ruimschoots beschikbaar zijn fysieke kracht, bijvoorbeeld in de logistiek, de horeca en de zorg.

Een eerste stap om het aantal drempels terug te dringen, is het in beweging komen. In het land zijn goede ervaringen met beweegprogramma's en ook Tiem maakt steeds meer werk van vitaliteit, zowel voor de werkzoekende als ook de werkenden. Om een omvangrijk beweegprogramma in de benen te krijgen, stellen wij voor om gedurende een jaar een aanjager aan te stellen. Zodra het programma, in samenwerking met Sport Service Zwolle en verenigingen, staat, kan de aanjager het overdragen.

4. Benutten ervaringsdeskundigheid

Het bereiken en aansluiten bij de doelgroepen uit de bijstandspopulatie is cruciaal voor vertrouwen en een persoonlijke relatie. Dit zijn een paar werkzame factoren op het gebied van re-integratie. Om dit te bevorderen willen wij voorstellen om gebruik te maken van ervaringsdeskundigen en ervaringskennis. Hiervoor zoeken wij ook de samenwerking met het lectoraat van Windeheim. De aanpak gaan we monitoren aan de hand van een hypothese met indicatoren. Zodat gaande weg zicht verkregen wordt op de meerwaarde.

Gevraagde investering

Interventie	Middelen	Duur
Bijdrage regionale projectleider	30.000	1 jaar
Detachering GGZ-coach	80.000	1 jaar
Coördinator laaggeletterdheid	40.000	1 jaar
Aanjager beweegprogramma	70.000	1 jaar
Inzet ervaringsdeskundige	80.000	1 jaar

B. Voorkomen van (langdurige) instroom

De instroom in de bijstand is op het moment beperkt, maar de mensen die instromen hebben zwaardere problematiek dan 1 a 2 jaar geleden.

1. Samenwerking UWV en W&I

Een deel van de mensen die instroomt in de bijstand kreeg tot voorkort een ww-uitkering van het UWV. Al langere tijd zijn er samenwerkingsafspraken om deze overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen. Deze samenwerking willen we intensiveren, zodat een inwoner waarvoor te voorzien is dat deze uiteindelijk in de bijstand komt zo vroeg mogelijk de juiste dienstverlening geboden krijgt.

Voor deze maatregel wordt geen investering gevraagd, omdat we nog beschikken over de middelen uit het eerste bestedingsvoorstel (€ 37.000).

2. Wisselwerking uitzendbranche

Via een maatregel uit het bestedingsvoorstel 2021 is een start gemaakt voor de intensieve samenwerking met de uitzendbranche. Intercedenten van Randstad zijn toegevoegd aan de groep Adviserus Werk en Ontwikkeling. Zij hebben o.a. een wachtlijst weggewerkt, werkwijzes aangepast en in samenwerking de caseload van een aantal Adviseurs Werk en Ontwikkeling onderzocht.

We stellen voor om een vervolg te geven aan de samenwerking die we zijn gestart, door een intercedent van een uitzendbureau in te blijven zetten. Zo kan het uitwisselen van kennis en werkwijzen voortgezet worden en bij afloop van deze maatregel worden geborgd. Daarnaast is de verwachting dat de contacten die zo ontstaan, ook voort zullen bestaan.

3. Opstapbaan jongeren

Zoals eerder vermeld zien we bij de instroom in de bijstand zwaardere problematiek, ook bij jonge Zwollenaren. We veronderstellen dat we voor een deel van de kwetsbare jongeren, het moment dat zij een aanvraag moeten doen, kunnen voorkomen.

Wij stellen voor om een groep jongeren uit het VSO/Pro met een registratie in het Doelgroepenregister actief te begeleiden. In eerste instantie is het streven hen te plaatsen bij werkgevers, met inzet van de voor deze groep beschikbare instrumenten (Participatiewet). Als dit binnen 3 tot 6 maanden niet mogelijk is, wordt aan 15 van hen een Opstapbaan aangeboden door Tiem. Zij komen gedurende 1 tot 2 jaar voor 20 uur per week bij Tiem in dienst en gaan daar aan het werk. Tijdens het werk wordt er ingezet op zowel het vasthouden van geleerde vaardigheden alsook op arbeidsontwikkeling. Waar mogelijk wordt de jongere na 1 jaar gedetacheerd bij andere werkgevers met als doel het arbeidscontract over te nemen. Deze principes zijn overeenkomstig met de Zwolse Startbaan, waarbij langdurige werkloosheid tegen gegaan wordt door vanuit een betaalde baan te werken aan ontwikkeling en relatie met een andere werkgever dan Tiem.

De kosten voor deze Opstapbanen willen we deels dekken met Loonkostensubsidie en deels met Koolmeesgelden. Net als bij de Startbaan wordt ook deze werkwijze gemonitord aan de hand van een veronderstelling en indicatoren.

4. Zoekperiode jongeren

Voor alle jongeren onder de 27 jaar die een bijstandsuitkering aanvragen geldt een zoekperiode. In 2021 is lange tijd de mogelijkheid geboden deze zoekperiode niet te hanteren. In Zwolle wordt de zoekperiode gedifferentieerd toegepast in samenwerking met de brede bijstandsketen bestaande uit afdeling Inkomensondersteuning, Sociaal Wijkteam, RMC en Tiem. Per jongere wordt beoordeeld of het hanteren van de zoekperiode effectief kan zijn. Een jongere die te kwetsbaar is om (op dat moment) aan het werk te gaan, krijgt de zoekperiode niet opgelegd. Maar een jongere waarvoor kansen zijn op de arbeidsmarkt krijgt begeleiding van Tiem bij het vinden van betaald werk. Deze werkwijze is reeds van start gegaan en hiervoor wordt geen investering gevraagd.

Interventie	Middelen	Duur
Samenwerking UWV en W&I	-	
Wisselwerking uitzendbranche	€ 80.000	1 jaar
Opstapbaan jongeren	€ 90.000	1 jaar
Zoekperiode jongeren	-	

C. Krapte op de arbeidsmarkt

De meeste werkgevers hebben te maken met een personeelstekort. Dit te kort is te groot om in te vullen met doelgroepen van de Participatiewet en ook kunnen zij veelal niet voldoen aan de vraag van werkgevers. In dit deel van het bestedingsvoorstel willen we de samenwerking in en met de bijstandsketen een impuls geven. En daarnaast verkennen welke antwoorden er zijn op de personeelskrapte.

1. Impuls samenwerking bijstandsketen

Er wordt via allerlei wegen een impuls gegeven aan de samenwerking in de gemeentelijke bijstandsketen. Eén van de omvangrijkste is het *Ontwerpproces Uitvoeringsmodel voor doelgroepen Participatiewet*. Naar verwachting doen zich komend jaar dilemma's en kansen voor, waarvoor een werkbudget gewenst is. Bijvoorbeeld het inschakelen van een externe adviseur, aanpassing in registratiesysteem, etc. Als dit budget niet of slechts gedeeltelijk wordt besteed kan het beschikbaar blijven voor eventuele kosten die gemaakt moeten worden om het prototype (gedeeltelijk) in te voeren.

2. Verkenning door Economie en Sociaal Domein

Ondernemers staan centraal in zowel de werkwijze van de accountmanagers van het sociaal domein als vanuit team economie. De samenwerking tussen het sociaal domein en team economie draagt bij aan de versterking van de interne organisatie van de gemeente Zwolle en draagt bij aan de wens vanuit ondernemers om sneller met de gemeente kunnen schakelen. De samenwerking op strategisch en tactisch niveau krijgt steeds meer vorm. Vanuit die hoedanigheid stellen wij voor om gezamenlijk een verkenning te doen naar de mogelijke oplossingen, antwoorden in de krapte op de arbeidsmarkt.

Voor deze maatregel wordt geen investering gevraagd.

Interventie	Middelen	Duur
Impuls samenwerking bijstandsketen	€ 100.000	1 jaar
Verkenning door Economie en Sociaal Domein	-	6 maanden

Samengevat

In onderstaande tabel staan alle maatregelen opgesomd.

Interventie	Middelen	Duur
A. Vele drempels te overwinnen		
Bijdrage regionale projectleider	30.000	1 jaar
Detachering GGZ-coach	80.000	1 jaar
Coördinator laaggeletterdheid	40.000	1 jaar
Aanjager beweegprogramma	70.000	1 jaar
Inzet ervaringsdeskundige	80.000	1 jaar
B. Voorkomen van (langdurige) instroom		
Samenwerking UWV en W&I	-	
Wisselwerking uitzendbranche	€ 80.000	1 jaar
Opstapbaan jongeren	€ 90.000	1 jaar
Zoekperiode jongeren	-	
C. Krapte op de arbeidsmarkt		
Impuls samenwerking bijstandsketen	€ 100.000	1 jaar
Verkenning door Economie en Sociaal Domein	-	6 maanden